

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 2 luvun 10 §:n 2 momentin 8 kohta ja 13—16 §, 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 1, 1 a ja 6 kohta sekä 2 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentin johdantokappale, 12 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta sekä 13 § ja 11 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 10 §:n 2 momentin 8 kohta laissa 1131/2022, 13 § laeissa 1001/2012, 1374/2014 ja 1131/2022, 14 § laissa 1001/2012, 15 § laissa 1374/2014 sekä 16 § laeissa 1374/2014 ja 1380/2021, 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 12 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale laissa 1380/2021, 9 §:n 1 momentin 1 ja 6 kohta ja 2 momentti sekä 12 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 385/2023, 9 §:n 1 momentin 1 a kohta laissa 445/2024, 10 § laeissa 1380/2021, 385/2023, 685/2023 ja 395/2024, 11 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 685/2023 ja 13 § laeissa 1380/2021, 385/2023 ja 685/2023 sekä 11 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 793/2025, sekä

lisätään 2 lukuun uusi 13 a § ja 2 a lukuun uusi 10 a § seuraavasti:

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

10 §

Opiskelu

Päätöisinä pidetään:

8) opintoja, joiden tavoitteena on yliopistossa suoritettavan jatkotutkinnon suorittaminen ja joiden opintosuunnitelman mukainen laajuus yhdessä muiden samaan opintokokonaisuuteen kuuluvien suoritusten kanssa on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti;

13 §

Ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta vailla olevan nuoren oikeus työttömyysetuuteen

Alle 25-vuotiaan nuoren, joka ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta (*koulutusta vailla oleva nuori*), on tullut hakea edellisessä syyslukukaudella alkavia opintoja koskevassa haussa vähintään kahta opiskelupaikkaa, joiden opiskelijaksi ottamisen perusteet hän täyttää. Syyslukukauden katsotaan alkavan 1 päivänä syyskuuta.

Koulutusta vailla olevalla nuorella ei ole oikeutta työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen:

- 1) syyslukukauden alkamisesta lukien, jos hän on ilman pätevää syytä:
 - a) jättänyt hakematta opiskelupaikkaa 1 momentissa tarkoitetulla tavalla;
 - b) omalla menettelyllään aiheuttanut, ettei tule valituksi 1 momentissa tarkoitettuun opiskelupaikkaan;
 - c) muulla tavalla kieltäytynyt 1 momentissa tarkoitetusta opiskelupaikasta;
- 2) siitä lukien, kun hän ilman pätevää syytä on menetellyt 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla tai jättää aloittamatta muulloin kuin syyslukukaudella alkavan 13 a §:ssä tarkoitetun koulutuksen;
- 3) keskeyttämisestä lukien, jos hän on ilman pätevää syytä keskeyttänyt 13 a §:ssä tarkoitetun koulutuksen taikka vastaavat opinnot ulkomailla.

Koulutusta vailla oleva nuori, joka on menetellyt 2 momentin 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetulla tavalla ja on työllistymistä edistävässä palvelussa syyslukukauden alkaessa, menettää oikeutensa työttömyysetuuteen 2 momentista poiketen työllistymistä edistävän palvelun päättymisestä lukien.

Alle 18-vuotiaalla nuorella, joka ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta, ei ole oikeutta työttömyyden perusteella maksettavaan työmarkkinatukeen.

13 a §

Haettavat opinnot

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetut opinnot voivat olla:

- 1) tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta;
- 2) ainoastaan peruskoulun oppimäärän suorittaneella 10 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja lukio-opintoja;
- 3) sellaista vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitetussa kansanopistossa tai liikunnan koulutuskeskuksessa tapahtuvaa koulutusta, joka on 10 §:n 2 momentin 10 kohdan perusteella päätoimista opiskelua.

Työllistymissuunnitelmassa ja sitä korvaavassa suunnitelmassa voidaan lisäksi sopia hakemisesta:

- 1) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisiin opintoihin, joiden tavoitteena on ammatillisen perustutkinnon osan suorittaminen;
- 2) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun koulutukseen;
- 3) maahanmuuttajille tarkoitettuun korkeakouluopintoihin valmentavaan koulutukseen;
- 4) työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta, jos henkilö tarvitsee opinnoissaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla erityistä tukea sairauden tai vamman vuoksi;
- 5) työnantajan kanssa yhteishankintana hankittuun tai vastaavalla tavalla järjestettyyn työvoimakoulutukseen tai muuhun vastaavaan koulutukseen.

Koulutukseen hakeutumisvelvollisuutta ei voi täyttää hakeutumalla muuhun työvoimakoulutukseen kuin mitä tarkoitetaan 2 momentin 5 kohdassa.

14 §

Koulutukseen hakemisvelvollisuuden määräajasta poikkeaminen ja korvaaminen muilla toimilla

Työllistymissuunnitelmassa ja sitä korvaavassa suunnitelmassa voidaan sopia poikkeamisesta 13 §:n 1 momentissa säädetystä hakuajasta edellyttäen, että suunnitelma laaditaan tai tarkistetaan ennen syyslukukauden alkamista.

Työllistymissuunnitelmassa ja sitä korvaavassa suunnitelmassa voidaan lisäksi sopia opiskelupaikan hakemisesta muulla kuin 13 ja 13 a §:ssä tarkoitetulla tavalla sekä opiskelupaikan hakemista korvaavista toimista, jos syynä on:

- 1) nuoren terveydentila;
- 2) nuoren oppimisvaikeudet;
- 3) nuoren kielitaito;
- 4) nuoren erityinen suuntautuminen tiettyihin opintoihin; tai
- 5) muu 1—4 kohdassa mainittuihin verrattava seikka.

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuna seikkana ei pidetä asevelvollisuuden tai siviilipalveluksen suorittamista, ellei siihen ole erityistä syytä.

Jos koulutusta vailla olevan nuoren kanssa on työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovittu opiskelupaikan hakemisesta 13 ja 13 a §:ssä säädetystä poiketen ja nuori menettelee ilman pätevää syytä 13 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, hän menettää oikeutensa työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen menettelystä lukien.

15 §

Pätevä syy jättää hakematta opiskelupaikkaa tai keskeyttää opinnot

Koulutusta vailla olevalla nuorella on pätevä syy 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuun menettelyynsä 14 §:n 2 momentin 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitettuun syytä. Opintojen keskeyttämisen osalta edellytetään lisäksi, ettei opintoja ole ollut mahdollista järjestää nuoren terveydentila, oppimisvaikeudet ja kielitaito huomioon ottavalla tavalla.

Edellä 13 §:n 1 momentissa säädetystä opintojen alkamisajankohtaa koskevasta edellytyksestä voidaan poiketa, jos koulutusta vailla oleva nuori on hakenut opiskelupaikkaa syyskuun alun jälkeen mutta viimeistään sitä seuraavan vuoden elokuun loppuun mennessä ennen työnhakijaksi rekisteröitymistään.

Koulutusta vailla olevaan nuoreen ei sovelleta 13 §:n 2 momenttia, 14 §:ää eikä 2 a lukua, jos:

- 1) hän on jo menettänyt oikeutensa työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen 13 tai 14 §:ssä säädettyjen rajoitusten takia; ja
- 2) hänen oikeutensa työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen ei ole palautunut 1 momentin perusteella.

Oikeudesta työttömyysetuuteen työllistymistä edistävien palveluiden ajalta säädetään 10 luvussa.

16 §

Koulutusta vailla olevan nuoren työttömyysturva-oikeuden palautuminen

Koulutusta vailla olevalla nuorella, joka on menettänyt oikeutensa työttömyysetuuteen 13 tai 14 §:ssä säädettyjen rajoitusten takia, on oikeus työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen, jos:

- 1) hän on suorittanut tutkintoon johtavan, ammatillisia valmiuksia antavan koulutuksen; tai
- 2) hän on toiminut vähintään 21 kalenteriviikon ajan 2 a luvun 10 a §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

2 a luku

Työvoimapoliittisesti moitittava menettely

9 §

Työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvä menettely

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen seitsemän päivän ajalta laiminlyönnin tai muun menettelyn jälkeen, jos hän työttömänä tai palkkatuetussa työssä ollessaan taikka saadessaan työttömyysetuutta 3 luvun 3 §:n 3 momentin perusteella ilman 11—14 §:ssä tarkoitettua taikka näihin pätevyydeltään rinnastettavaa syytä:

1) jättää saapumatta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31 §:ssä tarkoitettuun alkuhaastatteluun tai 34 §:ssä tarkoitettuun työnhakukeskusteluun;

1 a) ilmoittamalla vääriä tai puutteellisia tietoja taikka muulla vastaavalla tavalla omalla menettelyllään aiheuttaa, ettei hänelle järjestetä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 34 ja 35 §:ssä tarkoitettua työnhakukeskustelua tai täydentävää työnhakukeskustelua;

6) jättää hakematta työvoimaviranomaisen hänen haettavakseen osoittamaa työtä tai omalla menettelyllään aiheuttaa, ettei työnhaku johda työllistymiseen;

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajankohdasta, jona työnhakijan katsotaan menetelleen 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

10 §

Toistuva työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvä menettely

Työnhakijalla, joka menettelee 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla uudelleen 12 kuukauden aikana, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen (*työssäolovelvoite*).

Mitä 1 momentissa ja 9 §:ssä säädetään, ei sovelleta aikana, jolta työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 1 momentin tai 9 §:n perusteella. Mitä 1—8 §:ssä sekä 2 luvun 13 §:n 2 momentissa sekä 14 §:n 3 momentissa säädetään, ei sovelleta työssäolovelvoitteen aikana.

10 a §

Työttömyysturva-oikeuden palautuminen

Oikeus työttömyysetuuteen palautuu työssäolovelvoitteen asettamiseen johtaneen menettelyn jälkeen, kun henkilö on yhteensä vähintään kuusi kalenteriviikkoa:

1) ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai muussa palkkatuetussa työssä;

2) osallistunut muuhun työllistymistä edistävään palveluun kuin työttömyysetuudella tuettuun omaehtoiseen opiskeluun tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—31 §:ssä tarkoitettuun omaehtoiseen opiskeluun;

3) opiskellut omaehtoisesti 2 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuja päätoimisia opintoja; tai

4) työllistynyt päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssä.

Oikeus työttömyysetuuteen palautuu työssäolovelvoitteen asettamiseen johtaneen menettelyn jälkeen myös, kun:

1) työnhakija korjaa 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua työssäolovelvoitteen asettamiseen johtaneen menettelynsä kolmen kuukauden kuluessa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31 §:ssä tarkoitettua alkuhaastattelusta; työssäolovelvoite on tällöin kuitenkin aina voimassa vähintään 14 päivää; tai

2) työssäolovelvoitteen alkamisesta on kulunut vähintään viisi vuotta.

Sovellettaessa 1 momentin 1 kohtaa työ voidaan ottaa 5 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen huomioon sen mukaan, milloin työ on tehty, mutta tehty työ ja siitä maksettu palkka otetaan kuitenkin huomioon vain kerran.

11 §

Pätevä syy olla osallistumatta työnhakijan palveluprosessiin liittyviin toimiin

Työnhakijalla on pätevä syy jättää saapumatta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 31, 34 ja 35 §:ssä tarkoitettuun alkuhaastatteluun, työnhakukeskusteluun ja täydentävään työnhakukeskusteluun, kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuun palvelutarpeen arviointiin sekä työllistymissuunnitelmaa korvaavan suunnitelman laatimis- ja tarkistamistilaisuuteen, jos:

12 §

Pätevä syy jättää toteuttamatta työnhakuvelvollisuutta

Työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työmahdollisuuksia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa edellytetyllä tavalla, jos:

1) suunnitelmaan sisältyvä työnhakuvelvollisuus ei vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 45—48 §:ssä säädettyä;

13 §

Pätevä syy jättää hakematta työvoimaviranomaisen tarjoamaa työtä

Työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työvoimaviranomaisen hänen haettavakseen osoittamaa työtä 5—8 §:ssä tarkoitettusta syystä.

Lisäksi työnhakijalla on pätevä syy jättää hakematta työvoimaviranomaisen hänen haettavakseen osoittamaa työtä, jos työn vastaanottaminen johtaisi hänestä itsestään riippumattomista syistä työvoimakoulutuksen taikka työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 9 luvussa tarkoitettujen tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—31 §:ssä tarkoitettujen työttömyysetuudella tuettujen omaehtoisten opintojen keskeytymiseen.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

4 §

Työvoimaviranomaisen työvoimapoliittinen lausunto

Työvoimaviranomainen antaa 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun työvoimapoliittisen lausunnon:

1) tarvittaessa sellaisista 2 ja 2 a luvussa säädettyistä etuuden saamisen edellytyksistä, joita ei ole 4 a §:ssä säädetty Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen annettaviksi;

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 c §

Työssäolokuukauden laskennallinen muuntaminen kalenteriviikoiksi

Edellä 5 luvun 4 ja 4 b §:ssä tarkoitettuun työssäoloehtokuukauteen katsotaan sisältyvän neljä kalenteriviikkoa ja puolikkaaseen työssäoloehtokuukauteen kaksi kalenteriviikkoa sovellettaessa 2 luvun 16 §:n 1 momentin 2 kohtaa, 2 a luvun 10 a §:n 1 momentin 1 kohtaa tai 7 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohtaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026. Sen 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti sekä 10 ja 10 a § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2026.

Työnhakijan 2 a luvussa tarkoitettuun menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain 2 a luvun 9 §:n 1 momentin johdantokappaleen ja 2 momentin sekä 10 ja 10 a §:n voimaantuloa, sovelletaan mainittujen lainkohtien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Työnhakijan 2 a luvun 9 §:ssä tarkoitettua menettelyä, jonka perusteella hänelle ei ole asetettu korvauksetonta määräaikaa ennen 1 päivää maaliskuuta 2026, ei oteta huomioon sovellettaessa tämän lain 2 a luvun 10 §:ää.

Helsingissä 22.12.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Työministeri Matias Marttinen